

ЯКІСНА СКЛАДОВА РОЗБУДОВИ СУЧАСНОГО ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА

Н. Я. Наливайко, ст. викладач

*ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

На кожному етапі розвитку людства ступінь розвитку суспільства визначається ступенем розвитку домінуючих технологій які й визначають тип епохи (етап) розвитку людства.

За висловом Фукудзави Юкіті, японського мислителя, освітянина, просвітителя останньої третини XIX ст, наукові технології є інструментом цивілізації, розвиток яких забезпечуватиме добробут суспільства.

Провідні країни світу XXI століття інтенсивно опрацьовують концептуальні засади формування інформаційного суспільства: розробляють багатомільярдні проекти, спрямовані на вдосконалення інформаційної інфраструктури, інформаційно-правової підтримки праці, інформаційної культури людини в такому суспільстві.

Основним «інструментом» розвитку інформаційного суспільства XXI століття є інформаційні технології.

Згідно з визначенням, прийнятим ЮНЕСКО, інформаційна технологія – це комплекс взаємопов'язаних наукових, технологічних, інженерних дисциплін, які вивчають методи ефективної організації праці людей, зайнятих обробленням і збереженням інформації, обчислювальну техніку і методи організації її взаємодії з людьми і виробничим обладнанням, їх практичні додатки, а також пов'язані з усім цим соціальні, економічні та культурні проблеми.

Поняття «інформаційні технології» є багатоаспектним. Тому у визначенні його наголошується на тому аспекті, про який йде мова (операції, організація, складові тощо). Інформаційну технологію, як систему методів і способів збирання, накопичення, зберігання, пошуку та оброблення інформації на основі використання засобів обчислювальної техніки, з позиції її комп'ютерного забезпечення, називають комп'ютерною технологією.

Сучасні комп'ютерні технології охоплюють усі сфери життєдіяльності людства, у тому числі, й документознавчу.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки сучасних документознавців передбачає, що майбутній фахівець повинен вміти розробити, впровадити та забезпечити функціонування

єдиного в організації технологічного процесу документування й роботи з документною інформацією на основі використання сучасних автоматизованих технологій (складання, опрацювання й оформлення документів, реєстрація, облік руху, контроль виконання, довідково-інформаційна робота, зберігання і т. д.). Він в змозі також брати участь в постановці завдань проектування, експлуатації і вдосконалення новітніх інформаційних технологій, що будуються на застосуванні комп'ютерної техніки, проектуванні й актуалізації баз і банків даних [1, с. 121–122].

Для цього вони повинні вміти працювати з усіма видами документної інформації, знати особливості автоматизованих систем діловодства й документообігу, новітні засоби оргтехніки, особливості уніфікації й галузевої стандартизації документно-інформаційної сфери [2].

Для формування саме таких компетенцій у майбутніх фахівців спрямована діяльність кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах (ДДЕС) Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ).

П'ятирічний досвід діяльності кафедри на шляху розбудови інформаційного документознавства дозволив визнати такі позитиви:

1-й – 75 % студентів, від загальної кількості опитаних, на запитання: «Чому ви обрали саме цей фах?» відповіли: «Документи використовуються скрізь, а значить і ми будемо потрібні у будь-якій сфері». У попередні роки кількість таких відповідей була значно меншою (від 5 % до 15 %). На нашу думку, це свідчить, по-перше, про підвищення зацікавленості молоді у новому напрямку підготовки і, по-друге усвідомлення значущості цього виду діяльності та поширенні його популярності.

2-й – 25 % відповідей студентів, від загальної кількості опитаних, на запитання: «Чому ви обрали саме ПУЕТ для навчання за обраним фахом» відповіли: «Студенти отримують ґрунтовну комп'ютерну підготовку з різних дисциплін і мають можливість підготуватися до використання сучасних комп'ютерних технологій у фаховій діяльності» Кількість таких відповідей у попередніх роках була значно меншою (від 0 % до 5 %).

Саме на підтвердження цього позитиву проведено аналіз якісної складової, як «інструменту» розбудови сучасного документознавства, а саме – комп'ютерної підтримки підготовки майбутніх фахівців напрямку підготовки 6.020105 «Документознавство та інформаційна діяльність».

Предметом аналізу було обрано навчальний план для студентів денної форми навчання (набору 2011 року). Результати аналізу подані рисунками 1–8.

Рисунок 1 – Кількість навчальних дисциплін за навчальним планом

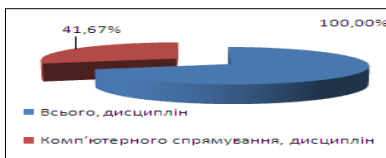

Рисунок – 2 Питома вага навчальних дисциплін комп'ютерного спрямування

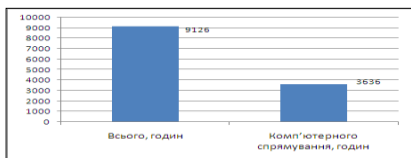

Рисунок 3 – Кількість навчальних годин за навчальним планом

Рисунок – 4 Питома вага навчальних годин з дисциплін комп'ютерного спрямування

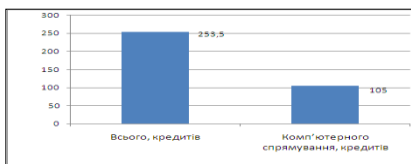

Рисунок 5 – Кількість кредитів

Рисунок – 6 Питома вага кредитів з дисциплін комп'ютерного спрямування

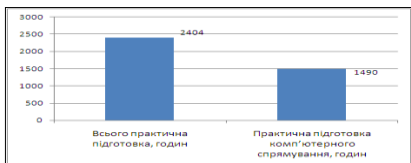

Рисунок 7 – Кількість годин практичної підготовки

Рисунок – 8 Питома вага практичної підготовки комп'ютерного спрямування

Результати аналізу свідчать, на нашу думку, що кафедрою обрано саме той вектор, який відповідає вимогам сьогодення і дозволяє майбутнім документознавцям набути необхідних компетенцій для їх діяльності у будь-якій сфері, у тому числі й у сфері інформаційної, для успішного використання сучасних комп'ютерних технологій.

Суттєвим, на нашу думку, показником якості структури навчального плану є показник «Питома вага практичної підготовки комп'ютерного спрямування», який складає майже 62 відсотки у загальній кількості навчальних годин, який доводить саме про вірність обрання за основний «інструмент» розбудови сучасного документознавства саме сучасні комп'ютерні технології для поточної підготовки майбутніх фахівців документознавчої сфери.

Важливою перевагою навчального плану є його відповідність сучасному класифікатору видів економічної діяльності (КВЕД), а саме його новій версії 2016 року, у якій значно розширено видовий склад видів інформаційної діяльності.

У Законі України «Про інформацію» інформаційну діяльність визначено як сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави.

У КВЕД 2016 інформаційна діяльність охоплена секцією «J Інформація та телекомунікації», яка включає види діяльності пов'язані з одержанням, поширенням інформації та продукції в сфері культури, забезпеченням передачі та поширення продукції, такої як засоби зв'язку, інформаційні технології, оброблення даних та іншу діяльність інформаційних служб.

Аналіз складових окремих розділів секції («58. Видавнича діяльність»; «62 Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність» та «63 Надання інформаційних послуг») у взаємозв'язку з переліком навчальних дисциплін у складі навчального плану показав, що майже одна чверть дисциплін, які вивчають студенти охоплює види діяльності передбачених у КВЕД.

Таким чином, можна стверджувати, що у процесі розбудови сучасного документознавства, кафедра посідає провідне місце, бо її комп'ютерна спрямованість реалізується у напрямку оснащення майбутніх фахівців сучасним інструментарієм, а саме комп'ютерними інформаційними технологіями.